

Ríkisskattstjóri

Endurskoðunarskýrsla fyrir 2016

Júlí 2017

RÍKISENDURSKOÐUN

Efnisyfirlit

1	Inngangur	3
2	Niðurstöður og ábendingar	4
3	Fjárheimildir og rekstur	5
	3.1 Fjárheimildir	5
	3.2 Rekstraráætlun.....	5
	3.3 Niðurstöður/ábendingar	5
4	Innra eftirlit.....	6
	4.1 Inngangur	6
	4.2 Umfjöllun	6
	4.3 Niðurstöður/ábendingar	6
5	Fylgni við lög og reglur.....	6
	5.1 Inngangur	6
	5.2 Umfjöllun	6
	5.3 Niðurstöður	6
6	Endurskoðun rekstrarliða	7
	6.1 Tekjur	7
	6.2 Launagjöld	7
	6.3 Annar rekstrarkostnaður og eignakaup	7
	6.4 Niðurstöður/ábendingar	7
7	Endurskoðun efnahagsliða	8
	7.1 Eignir	8
	7.1.1 Handbært fé.....	8
	7.1.2 Viðskiptakröfur	8
	7.1.3 Vörslufé.....	8
	7.1.4 Ríkissjóður.....	9
	7.2 Eigið fé og skuldir	9
	7.2.1 Höfuðstóll	9
	7.2.2 Viðskiptaskuldir.....	9
	7.2.3 Vörslufé.....	9
	7.3 Niðurstöður/ábendingar	9
8	Önnur atriði	9
	8.1 Staðfestingarbréf stjórnenda	9
	8.2 Óhæðisyfirlýsing.....	9

1 Inngangur

Ríkisendurskoðun hefur lokið endurskoðun ársreiknings Ríkisskattstjóra, fjárlagaliðar 09-210, fyrir árið 2016.

Ársreikningurinn, sem gerður er af Fjársýslu ríkisins, er byggður á bókhaldi embættisins og öðrum upplýsingum frá stjórnendum. Ríkisendurskoðun vekur athygli á því að stjórnendur stofnunarinnar eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu reikningsskila og jafnframt ábyrgir gagnvart notendum reikningsskilanna. Þetta felur meðal annars í sér að bókhald og fjárhagslegt eftirlit sé fullnægjandi, að réttum reikningsskilareglum sé fylgt og að viðeigandi innra eftirlit hafi verið innleitt og skjalfest.

Endurskoðað var á grundvelli alþjóðlegra staðla um opinbera endurskoðun. Byggt er á skipulögðu ferli aðgerða og faglegu mati sem miðar að því að staðfesta fjárhæðir og aðrar upplýsingar í ársreikningnum. Endurskoðunin fól meðal annars í sér áhættugreiningu og áhættumat ásamt almennum greiningaraðferðum og úrtakskönnunum og athugunum á gögnum til að sannreyna fjárhæðir og aðrar upplýsingar sem fram koma í ársreikningnum.

Í samræmi við 5. grein laga nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga tók endurskoðunin mið af eftirfarandi:

- ✓ Að reikningsskil gefi glögga mynd af rekstri, fjárhagslegri stöðu og breytingu á henni á árinu í samræmi við settar reikningsskilareglur fyrir opinbera aðila.
- ✓ Að kanna innra eftirlit og hvort það tryggir viðeigandi árangur.
- ✓ Að rekstur og umsvif séu í samræmi við heimildir fjárlaga, fjárukalaga og annarra laga, lögmæt fyrirmæli, starfsvenjur og rekstrarverkefni þar sem við á.

Síðasta endurskoðun ársreikning Ríkisskattstjóra fór fram árið 2014.

2 Niðurstöður og ábendingar

Endurskoðun ársreiknings Ríkisskattstjóra fyrir árið 2016 var í meginatriðum án athugasemda. Embættið fylgir þeim lögum og reglugerðum, sem almennt gilda um fjárreiður og bókhald.

3 Fjárheimildir og rekstur

3.1 Fjárheimildir

Fjárveitingar á fjárlögum ársins 2016 námu samtals 2.775,9 m.kr. Veitt var aukafjárheimild vegna launa að fjárhæð 35,0 m.kr. og vegna annarra rekstrargjalda að fjárhæð 2,5 m.kr. Fjárheimild ársins nam því 2.813,4 m.kr. Þar af var gert ráð fyrir að 129,0 m.kr. yrðu fjármagnaðar með ríkistekjum. Rekstrargjöld að frádregnum sértekjum og eftir færslu ríkistekna námu samtals 2.805,2 m.kr. og voru því 8,2 m.kr. innan fjárheimilda ársins eða um 0,3%.

Eftirfarandi tafla sýnir samanburð á fjárheimildum og rekstri á árinu 2016:

Í þús. kr.	Fjárlög 2016	Fjárheimild 2016	Rekstur 2016	Frávik 2016	Rekstur 2015
Ríkistekjur	-129.000	-129.000	-108.836	-20.164	-102.931
Sértekjur	-101.800	-101.800	-134.278	32.478	-99.407
Launagjöld	2.143.000	2.178.000	2.235.339	-57.339	2.123.653
Önnur rekstrargjöld	839.300	841.800	782.161	59.639	810.915
Eignakaup	24.400	24.400	28.838	-4.438	88.061
Samtals	2.775.900	2.813.400	2.803.224	10.176	2.820.291

3.2 Rekstraráætlun

Unnin er rekstraráætlun á hverju ári sem er skráð í fjárhagskerfið. Reglulega er fylgst með því hvort gjöld og tekjur séu í samræmi við áætlun ársins.

Tekjuafgangur nam 8,2 m.kr. en samkvæmt rekstraráætlun hafði verið gert ráð fyrir 4,2 m.kr. tekjuafgangi.

3.3 Niðurstöður/ábendingar

Ekki komu fram athugasemdir við skoðun fjárheimilda embættisins.

4 Innra eftirlit

4.1 Inngangur

Forstöðumaður ríkisaðila í A-hluta ber ábyrgð á skipulagi og framkvæmd innra eftirlits. Innra eftirlit felur í sér þær reglubundnu aðgerðir og ráðstafanir sem hlutaðeigandi aðili gerir til að stuðla að hagkvæmni rekstrar, öryggi fjármuna, áreiðanleika upplýsinga og almennt að því að markmiðum starfseminnar verði náð og fylgt sé lögum og reglum.

Ríkisendurskoðun ber skv. lögum að kanna innra eftirlit og meta hvort það tryggir viðeigandi árangur.

4.2 Umfjöllun

Embættið annast sjálft færslu bókhalds og greiðslu reikninga en útreikningur og greiðsla launa fer fram í launakerfi ríkisins. Hjá Ríkisskattstjóra er innra eftirlit almennt virkt en þó er ekki til heildstætt yfirlit um innra eftirlit, mat stjórnenda á áhættuþáttum og reglubundnar eftirlitsaðgerðir. Til staðar er aðgreining starfa við bókun og greiðslu reikninga. Einn starfsmaður áritar reikninga sem er annaðhvort forstöðumaður fjármálasviðs, yfirmaður tæknisviðs eða yfirmenn starfsstöðva. Samkvæmt embættinu eru þó fleiri starfsmenn sem yfirfara reikninginn. Til staðar er skipurit hjá embættinu. Ákveðnir eftirlitsþættir voru prófaðir við endurskoðun ársins.

4.3 Niðurstöður/ábendingar

Ekki komu fram athugasemdir við skoðun innra eftirlits hjá Ríkisskattstjóra að öðru leyti en því að heildstætt yfirlit vantar.

5 Fylgni við lög og reglur

5.1 Inngangur

Við fjárhagsendurskoðun er skoðað hvort rekstur stofnunarinnar hafi verið í samræmi við lög og reglugerðir sem um hana gilda varðandi fjárreiður og bókhald.

5.2 Umfjöllun

Verklag vegna ferða- og dvalarkostnaðar er í samræmi við reglur nr. 1/2009 um greiðslu ferðakostnaðar vegna ferðalaga á vegum ríkisins.

Verklagsreglum um innkaup fyrir embættið er fylgt og reglum ríkisins um notkun rammamanna Ríkiskaupa er fylgt þar sem við verður komið.

5.3 Niðurstöður

Ríkisskattstjóri fylgir lögum og reglum sem almennt gilda um fjárreiður og bókhald hjá ríkisstofnunum.

6 Endurskoðun rekstrarliða

6.1 Tekjur

Tekjur embættisins voru yfirfarnar og greindar með tilliti til breytinga milli ára og leitað skýringa þar sem þess þótti þörf. Á árinu 2016 námu tekjur embættisins 241,7 m.kr. og hækkuðu um 39,4 m.kr. milli ára. Tekjur vegna aðgangs að hlutafélaga- og fyrirtækjaskrár voru 83,0 m.kr. og vegna sölu á ársreikningum og öðrum skönnuðum skjölum 78,8 m.kr. Tekjur eru innheimtar í gegnum tekjukerfið Stólpa og með fyrirfram númeruðum reikningnum.

6.2 Launagjöld

Launagjöld og starfsmannakostnaður nam 2.235,3 m.kr. á árinu og hækkaði um 111,7 m.kr. milli ára eða 5,3%. Launakostnaður var borinn saman á milli ára og frávik greind. Ársverk árið 2016 voru 229 sem er fækkun um 0,7 ársverk milli ára. Launagjöld reiknuð á ársverk námu 9,8 m.kr. árið 2016 og hækkuðu um 5,6% frá fyrra ári. Hlutfall launakostnaðar af heildargjöldum var 73% árið 2016. Starfsmannakostnaður var 16,0 m.kr. árið 2016 og lækkaði um 1,7 m.kr. milli ára.

6.3 Annar rekstrarkostnaður og eignakaup

Rekstrargjöld voru borin saman á milli ára og helstu frávik yfirfarin. Samhliða greiningu rekstrarkostnaðar voru fylgiskjöl skoðuð og leitað skýringa. Önnur rekstrargjöld árið 2016 voru 811,5 m.kr. og lækkuðu um 9,7% frá fyrra ári.

Tekið var úrtak fylgiskjala á nokkrum tegundum. Fylgiskjölin voru meðal annars skoðuð með tilliti til formkrafna, efnis- og magnlýsinga, útreikninga og lotunar. Þá var kannað hvort reikningar væru efnislega réttir og hvort samþykki og önnur afgreiðsla þeirra væri í samræmi við verklagsreglu um meðferð reikninga. Ábendingum var komið á framfæri og leitað skýringa þar sem þess þótti þörf og fengust fullnægjandi skýringar.

6.4 Niðurstöður/ábendingar

Ekki komu fram athugasemdir við endurskoðun rekstrarliða.

7 Endurskoðun efnahagsliða

Efnahagsliðir voru yfirfarnir með tilliti til starfsemi embættisins, breytinga á milli ára og stöðu einstakra liða veltufjármuna og skammtímaskulda. Yfirlit og afstemmingar voru yfirfarnar og leitað skýringa.

Í árslok 2016 námu eignir 426,3 m.kr., skuldir námu 139,9 m.kr. og höfuðstóll var jákvæður um 286,4 m.kr.

Í þús.kr.	2016	2015	Breyting
Eignir:			
Handbært fé	238.350	143.857	94.494
Viðskiptakröfur	5.234	3.517	1.717
Vörslufé	20.294	21.613	-1.319
Ríkissjóður	162.454	294.499	-132.045
Eignir alls	426.332	463.486	-37.154
Eigið fé og skuldir:			
Höfuðstóll	286.398	278.180	8.218
Skammtímaskuldir	99.170	140.473	-41.303
Vörslufé	40.763	44.833	-4.069
Eigið fé og skuldir alls	426.332	463.486	-37.154

7.1 Eignir

7.1.1 Handbært fé

Handbært fé var 238,4 m.kr. í lok árs 2016 en í lok árs 2015 var staðan 143,9 m.kr. Bankareikningar eru afstemmdir reglulega við bankayfirlit. Farið var yfir bankaafstemmingar í árslok 2016. Embættið sér um innheimtu tekna fyrir ríkissjóð sem eru lagðar inn á vörslusjóð, taldar með handbæru fé og er mótbókun vörslusjóðs skuldamegin. Tekjurnar eru reglulega gerðar upp við ríkissjóð.

7.1.2 Viðskiptakröfur

Útistandandi kröfur um áramót námu samtals 5,2 m.kr.

7.1.3 Vörslufé

Meðal eigna er vörslufé að fjárhæð 20,3 m.kr. sem eru tekjur ríkissjóðs sem embættið sér um að innheimta. Um er að ræða fyrirfram innborganir vegna þjónustu og er bókað af vörslufjárreikningnum eftir því sem verkin vinnast. Þessar greiðslur eru mótbókaðar á skammtímaskuldir.

7.1.4 Ríkissjóður

Í efnahagsreikningi er gerð grein fyrir greiðslustöðu embættisins gagnvart ríkissjóði. Þannig er skuld eða inneign færð um viðskiptareikning ríkissjóðs í reikningsskilunum. Í árslok 2016 nam inneign embættisins hjá ríkissjóði 162,5 m.kr. og hafði lækkað um 132,0 m.kr. á árinu.

7.2 Eigið fé og skuldir

7.2.1 Höfuðstóll

Skilgreining á framlagi ríkissjóðs og færsluaðferð leiðir það af sér að höfuðstóll Ríkisskattstjóra sýnir uppsafnaðan tekjuafgang hennar gagnvart fjárlögum og fjárheimildum. Í lok ársins 2016 sýndi höfuðstóll embættisins ónotaða fjárheimild að fjárhæð 286,4 m.kr. og hafði staðan batnað um 8,2 m.kr. frá árinu á undan eða sem nemur rekstrarhagnaði ársins.

7.2.2 Viðskiptaskuldir

Skammtímaskuldir námu í árslok samtals 99,2 m.kr. og lækkuðu um 41,3 m.kr. frá fyrra ári. Skammtímaskuldir skiptast í ógreidd gjöld 72,2 m.kr. og innheimtufé Ríkissjóðs 27,0 m.kr. Endurskoðun leiddi í ljós að ógreidd gjöld vegna ársins 2016 voru greidd í ársbyrjun 2017.

7.2.3 Vörslufé

Vörslufé nam í árslok 40,8 m.kr. Annars vegar er 20,5 m.kr. vegna tekna ríkissjóðs sem embættið sér um að innheimta. Vörsluféð er lagt inn á bankareikning embættisins og gert upp við ríkissjóð reglulega. Hins vegar er mótbókun vegna vörslufjár sem bókað er með skammtímakröfum að fjárhæð 20,3 m.kr.

7.3 Niðurstöður/ábendingar

Ekki komu fram athugasemdir við endurskoðun efnahagsliða.

8 Önnur atriði

8.1 Staðfestingarbréf stjórnenda

Fyrir liggur staðfestingarbréf stjórnenda ríkisaðila vegna ársreiknings Ríkisskattstjóra 2016. Ekki komu fram neinar upplýsingar í staðfestingarbréfinu sem breyta ársreikningi embættisins.

8.2 Óhæðisyfirlýsing

Fyrir liggur yfirlýsing um óhæði starfsmanna Ríkisendurskoðunar sem komu að endurskoðuninni.